

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Tomáše Zubka a soudců JUDr. Ivy Hrdinové a JUDr. Martina Putíka, Ph.D. ve věci

žalobce: **Ing. Petr J.**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátkou JUDr. Zdeňkou Doležilkovou
sídlem Ovesná 356/7, 724 00 Ostrava-Nová Bělá

proti
žalované: **LOP projekt, s. r. o.**, IČO 27784126
sídlem Pavlovova 1169/54, 700 30 Ostrava-Zábřeh
zastoupená advokátem Mgr. Ing. Martinem Janotou
sídlem 28. října 1727/108, 702 00 Ostrava-Moravská Ostrava

o náhradu škody,

o odvolání žalobce a žalované proti rozsudku Okresního soudu v Ostravě ze dne 8. 11. 2017, č. j. 83 C 106/2016-157,
ve znění doplňujícího rozsudku ze dne 10. 1. 2018, č. j. 83 C 106/2016-182,

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** v odstavcích III. a VII. výroku, pokud jím byla zamítnuta žaloba, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci dalších 5 116 429 Kč, úroky z prodlení ve výši 265 045,71 Kč, úroky z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 1 069 763 Kč za dobu od 15. 6. 2018 do zaplacení a dále platit žalobci částku 6 418 Kč měsíčně s účinností od 1. 6. 2018 do budoucna, **mění** takto:

Žalovaná je povinna zaplatit žalobci další částku 3 732 929 Kč spolu s úroky z prodlení ve výši 391 893,44 Kč a s úroky z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 1 106 298 Kč za dobu od 16. 6. 2021 do zaplacení, to vše do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Žalovaná je povinna platit žalobci kromě částky 5 444 Kč měsíčně přiznané rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 6. 2018, č. j. 16 Co 64/2018-222 další částku 6 418 Kč měsíčně s účinností od 1. 6. 2021 do budoucna splatnou vždy ke každému 8. dni následujícího kalendářního měsíce.

Žaloba, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci dalších 1 614 548 Kč s příslušenstvím, se zamítá.

- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně a předcházejícího odvolacího řízení.
- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího a dovolacího řízení částku 241 165 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku, k rukám JUDr. Zdeňky Doležilkové, advokátky, se sídlem Ovesná 356/7, Ostrava.
- IV. Žalovaná **je povinna** zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Ostravě na náhradě nákladů řízení spočívajících v odměně a náhradě hotových výdajů ustanovené zástupkyně žalobce 122 210 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.
- V. Žalovaná **je povinna** zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Ostravě na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů spočívajících ve znalečném 21 300 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.
- VI. Žalovaná **je povinna** zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Ostravě na soudním poplatku za řízení před soudy všech stupňů 226 344 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou (změněnou se souhlasem okresního soudu) domáhal po žalované zaplacení částky 8 418 258 Kč s příslušenstvím a placení částky 11 862 Kč měsíčně od 8. 10. 2016 do budoucna z titulu odpovědnosti žalované za pracovní úraz, který utrpěl dne 7. 1. 2016 na stavbě stadionu v Karviné, kdy spadl z podesty ve výšce 4,5 metrů dolů na zámkovou dlažbu. Přestože pro žalovanou pracoval formálně na základě živnostenského oprávnění, měl závazkový vztah účastníků povahu pracovněprávního vztahu, ze kterého vyplývá právo žalobce na náhradu škody při pracovním úrazu. Tento názor žalobce opíral o předchozí pracovněprávní vztah u žalované, při kterém vykonával práce stejného druhu a na stejném místě, jako následující činnost prováděnou formálně na základě živnostenského oprávnění, měl nadále stejnou pracovní dobu a využíval pracovní pomůcky žalované. K okolnostem pracovního úrazu namítal, že plocha, ze které spadl, nebyla řádně zabezpečena. V souvislosti s pracovním úrazem mu byl přiznán invalidní důchod s účinností od 7. 1. 2016 ve výši 13 138 Kč měsíčně, přičemž před pracovním úrazem dosahoval příjmů 25 000 Kč měsíčně. Žalobce se domáhal jednak náhrady za ztrátu na výdělku ve výši 11 862 Kč měsíčně odpovídající rozdílu mezi výší měsíčního příjmu před úrazem a výší invalidního důchodu, a to jak za dobu před podáním žaloby, tak do budoucna (náhradu za ztrátu na výdělku ke dni 7. 10. 2016 vyčíslil na 106 758 Kč), dále uplatnil nárok na bolestné ve výši 561 500 Kč a na náhradu za ztížení společenského uplatnění ve výši 7 750 000 Kč.
2. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby, přičemž popřela existenci pracovněprávního vztahu mezi účastníky. Žalobce coby osoba samostatně výdělečně činná prováděl pro žalovanou činnost zhotovitele a vypracovával pro ni prováděcí, výrobní a montážní dokumentaci technického řešení fasádních konstrukcí. Důvodem pro změnu pracovního poměru na samostatnou výdělečnou činnost žalobce byla jeho nespokojenost s výší mzdy. Žalovaná žalobce nijak nepřemlouvala, aby

změnil pracovní poměr na podnikatelskou činnost, ani činnost žalobce nijak neřídila, nezadávala mu pracovní úkoly, neevidovala jeho pracovní dobu. Nadto namítla, že žalobce při úraze nedodržoval bezpečnostní předpisy a jednal lehkomyšlně, neboť prováděl měření z prostor, které byly vysoko nad zemí a nebyly zabezpečeny proti pádu.

3. Okresní soud napadeným rozsudkem, ve znění doplňujícího rozsudku, žalovanou zavázal zaplatit žalobci částku 2 333 706 Kč spolu s úroky z prodlení ve výši 49 152,68 Kč a s úroky z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 617 562 Kč za dobu od 9. 11. 2017 do zaplacení (výrok I.), dále žalované uložil povinnost platit žalobci částku 3 526 Kč měsíčně, počínaje měsícem prosincem 2017, splatnou vždy ke každému 8. dni v daném měsíci, až do konce kalendářního měsíce, ve kterém žalobce dovrší 65 let věku nebo do dne přiznání starobního důchodu žalobci z důchodového pojištění (výrok II.), žalobu o zaplacení částky 6 084 552 Kč, úroků z prodlení ve výši 207 897,43 Kč, úroků z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 1 600 696 Kč za dobu od 9. 11. 2017 do zaplacení a měsíční částky 8 336 Kč od prosince 2017 zamítl (výrok III.), rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok IV.), žalovanou zavázal zaplatit České republice - Okresnímu soudu v Ostravě 50 % nákladů řízení před soudem prvního stupně spočívajících v odměně a náhradě hotových výdajů ustanovené zástupkyně žalobce a znalečným, jejichž přesná výše a splatnost budou určeny předsedou senátu v samostatném usnesení (výrok V.), současně žalované uložil povinnost zaplatit České republice - Okresnímu soudu v Ostravě na soudním poplatku za žalobu částku, jejíž přesná výše a splatnost budou určeny předsedou senátu v samostatném usnesení (výrok VI.), a konečně zamítl žalobu o zaplacení částky 163 390 Kč za období od 8. 10. 2016 do 30. 11. 2017 (výrok VII.).
4. Okresní soud dospěl k závěru, že činnost žalobce pro žalovanou prováděná na základě tzv. „Rámcové smlouvy o dílo“ ze dne 1. 8. 2013 vykazuje znaky závislé práce podle § 2 zákoníku práce. Přihlédl především k tomu, že žalobce vykonával práci po celou dobu výhradně pro jeden subjekt, tj. žalovanou, jeho příjmy formálně vykazované jako příjmy ze samostatné výdělečné činnosti spočívaly v pravidelných odměnách od žalované, které se sice v jednotlivých měsících lišily, vyznačovaly se však pravidelností a ve většině ze zjištěných měsíců se jeho odměna pohybovala v rozmezí 23 až 27 tis. Kč a dále k tomu, že žalobce měl místo v kanceláři v provozovně žalované. Podle názoru okresního soudu je tak zřejmá osobní a hospodářská závislost žalobce na žalované, což jsou právě ty znaky, které slouží k odlišení závislé práce od jiných ekonomických aktivit, zejména samostatného podnikání. Za tohoto stavu již není podstatné, zda žalobce měl pevně stanovenou pracovní dobu, či zda byla jeho docházka do práce evidována tak, jako u jiných zaměstnanců. Není rovněž významné, na čí podnět byl výše popsán nelegální vztah mezi účastníky založen. I kdyby k uvedenému postupu došlo z podnětu žalobce, nezbavovalo by to žalovanou odpovědnosti za to, že výkon závislé práce zajišťuje jinak než zaměstnanci v základním pracovněprávním vztahu, jak mu ukládá zákoník práce v § 3. Okresní soud uzavřel, že mezi žalobcem a žalovanou vznikl od 1. 6. 2013 (správně od 1. 8. 2013 - poznámka odvolacího soudu) faktický pracovní poměr, ze kterého přísluší žalobci coby faktickému zaměstnanci od žalované coby faktického zaměstnavatele v podstatě stejné nároky jako zaměstnanci v platném pracovním poměru, a to včetně odškodnění pracovního úrazu.
5. Okresní soud zjistil, že žalobce na základě dohody s žalovanou prováděl projektovou činnost na městském stadionu v Karviné, mimo jiné projektoval prosklenou výplň stěny v části spojovacího krčku mezi objekty SO.04 a SO.10. Oba objekty byly ve výšce cca 4,50 metrů nad zemí spojeny krčkem (můstkem) s betonovou podlahou o délce 2 metry a šířce 197 cm. Dne 7. 1. 2016 nebyl prostor spojovacího krčku nad zemí zajištěn ani lešením ani zábradlím, které bylo odstraněno společností Alfest Lučina s. r. o. dne 4. 1. 2016. Dne 5. 1. 2016 prováděl v místě spojovacího krčku měření geodet S., který měřil mimo jiné v leže metrem tloušťku podlahy, a protože se nad podlahou nacházelo bednění, jehož šířka přesahovala šířku podlahy, musel se za účelem změření šířky

podlahy naklonit mimo plochu podlahy nad volný prostor. Dne 6. 1. 2016 poslal výsledky měření žalobci, který mu sdělil, že si potřebuje něco doměřit. Následujícího dne 7. 1. 2016 žalobce sdělil v kanceláři, že jede na stadion do Karviné něco doměřit a jednatele žalované požádal o zapůjčení služebního auta s tím, že si potřebuje ověřit geodetické zaměření, protože tam má nějaké nejasnosti. Žalobce dorazil na stadion za účelem provedení blíže nezjištěného měření, vstoupil za tím účel do prostoru spojovacího krčku, ze kterého spadl nezajištěným otvorem na zem a utrpěl níže uvedená poranění. Podle výsledku znaleckého posouzení byla vyloučena účast jiné osoby. Za pravděpodobnou příčinu pádu byla určena buď ztráta rovnováhy spojená s následným pádem, nebo vyklánění žalobce z můstku, při kterém přepadl a nekontrolovatelným pádem spadl na zem. Nebylo postaveno najisto, jakým způsobem k pádu žalobce došlo, neboť pád nikdo neviděl a výslech žalobce v tomto řízení nebyl možný. Okresní soud proto vycházel ze závěrů znaleckého posudku, který připustil obě varianty pádu, byť považoval za mnohem pravděpodobnější, že žalobce spadl z můstku při provádění měření (ať již se žalobce bezprostředně před pádem nakláněl nad půdorys plochy krčku, jak uvedl znalec nebo se tak stalo při jakékoliv jiné činnosti spojené s měřením). Nebyl sice předložen přímý důkaz, který by prokazoval, co přesně žalobce hodlal na můstku měřit, ale prokázané pracovní zadání žalobce, místo pádu, jakož i návaznost na měření svědka S. tvoří soustavu nepřímých důkazů, které vedly okresní soud k jednoznačnému skutkovému závěru, že žalobce dne 7. 1. 2016 jel na stavbu provádět měření metrem právě v prostorách spojovacího krčku (můstku), ze kterého následně spadl. Okresní soud nakonec s ohledem na níže uvedené závěry nepovažoval za podstatné pro účely tohoto řízení učinit skutkový závěr o přesném průběhu úrazového děje.

6. Okresní soud konstatoval, že v řízení nebylo prokázáno a ani tvrzeno, že by jednatel či kterýkoliv jiný vedoucí pracovník žalované dali žalobci přímý pokyn k výkonu práce (měření) dne 7. 1. 2016 v prostorách stadionu v Karviné, současně však nebylo tvrzeno, natož prokázáno, že by žalovaná (její jednatel nebo jakýkoliv jiný pracovník) žalobci měření v prostorách stadionu zakázala. Za plnění pracovních úkolů se přitom vedle činnosti konané přímo na příkaz či pokyn zaměstnavatele považuje rovněž činnost, kterou zaměstnanec vykonává bez vnějšího podnětu jiných osob, pouze na základě svého vlastního rozhodnutí a z vlastní iniciativy. Rozhodující je, zda z hlediska věcného, místního i časového jde objektivně o činnost konanou pro zaměstnavatele a že zaměstnavatel takovou činnost žalobci nezakázal. Z provedeného dokazování je zřejmé, že se žalobce podílel na projekční činnosti na stavbě městského stadionu v Karviné pro žalovanou a je rovněž nepochybné, že předmětného dne odjel na karvinský stadion právě za účelem výkonu této činnosti. Sám jednatel žalované uvedl, že mu žalobce při odjezdu sdělil, že potřebuje něco doměřit. Za tohoto stavu není podstatné, zda jednatel žalované věděl, kam přesně žalobce odjíždí a co konkrétního tam bude dělat. Okresní soud proto předmětný úraz posoudil jako úraz pracovní.
7. Vzhledem k tomu, že žalovaná ani netvrdila, že by ve vztahu k žalobci plnila povinnosti týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (žalovaná vycházela z toho, že vztah mezi účastníky byl obchodně závazkový a že žalobce pro ni samostatně vykonával výdělečnou činnost zhotovitele, vypracovával pro ni prováděcí výrobní a montážní dokumentaci technického řešení), navíc u jednání dne 30. 10. 2017 na výzvu soudu uvedla, že nic takového tvrdit ani prokazovat nebude, soud prvního stupně uzavřel, že „liberační důvody podle § 270 odst. 1 zákoníku práce jsou již z toho důvodu vyloučeny“ a že „soudu není znám žádný bezpečnostní předpis, který by konkrétně upravoval chování zaměstnance v takové situaci“. Ve vztahu k ustanovení § 270 odst. 2 zákoníku práce okresní soud poměřil obě možné varianty pádu žalobce a dospěl k závěru, že v obou případech je dán důvod pro zproštění odpovědnosti zaměstnavatele podle § 270 odst. 2 písm. b) a odst. 3 zákoníku práce v maximálním možném rozsahu dvou třetin. Žalobce totiž hodlal vykonávat práci v prostorách spojovacího krčku o rozměrech 2 x 2 metry mezi dvěma objekty, přičemž tento krček se nacházel 4,5 metrů nad zemí a neměl zábranu proti pádu z výšky. Žalobce již samotným vstupem na můstek za účelem měření podstoupil vědomě riziko hrozícího nebezpečí újmy na

zdraví. Pokud by měl žalobce provádět měření spojené s nakláněním nad volný prostor, jednalo by se dokonce o takové vědomé hazardérství, při kterém by snížení odpovědnosti zaměstnavatele pod jednu třetinu bránila pouze zákonem stanovená hranice. Podle přesvědčení okresního soudu k maximálnímu možnému zproštění odpovědnosti zaměstnavatele vede také druhá z variant úrazového děje. Bez ohledu na to, co přesně při této variantě bylo příčinou žalobcova pádu (zakopnutí, uklouznutí apod.), tak již samotné jednání žalobce, který vstoupil na poměrně úzkou plochu (2 x 2 metry) ve výši 4,5 metrů nad zemí, která nebyla zajištěna proti pádu, aniž by se sám jakkoliv jistil proti pádu, lze označit přinejmenším za nebezpečné riskování, to vše v situaci, kdy byl v průběhu trestního řízení sám žalobce označen za osobu se zkušenostmi z podobných staveb a s bezpečností na staveništi.

8. Při stanovení výše průměrného výdělku před vznikem škody pro účely náhrady za ztrátu na výdělků při uznání invalidity podle § 271b odst. 1 zákoníku práce okresní soud postupoval vlastní úvahou podle § 136 o. s. ř. tak, že vyšel z příjmů žalobce vyúčtovaných žalované v rozhodných měsících říjen až prosinec 2015, které přepočítal podle počtu pracovních dnů při 8 hodinové pracovní době na hodinovou „mzdu“ 135,36 Kč, což po přepočtu podle § 356 odst. 2 zákoníku práce činí 23 542 Kč měsíčně. Od částky průměrného výdělku pak okresní soud odečetl invalidní důchod žalobce 13 138 Kč a dospěl k částce 10 404 Kč měsíčně (po korekci na 1/3 ve výši 3 468 Kč měsíčně) za únor až prosinec 2016 a za období od 7. 1. 2016 do 31. 12. 2016 pak 7 461 Kč (po korekci 2 487 Kč), tj. celkem 121 905 Kč (po korekci 40 635 Kč). Pro rok 2017 okresní soud zohlednil valorizaci průměrného výdělku o 2,2 % na 24 061 Kč, od kterého odečetl invalidní důchod žalobce za rok 2017 ve výši 13 483 Kč na 10 578 Kč, což po dvoutřetinovém snížení činí za jeden měsíc 3 526 Kč a přiznal pevnou částkou žalobci náhradu za 11 měsíců roku 2017 (od ledna do listopadu 2017) ve výši 38 786 Kč. Za dobu od 7. 1. 2016 do 30. 11. 2017 shledal okresní soud důvodným požadavek žalobce na náhradu za ztrátu na výdělků ve výši 79 421 Kč. Dále okresní soud uložil žalované povinnost platit žalobci měsíčně od prosince 2017 se splatností vždy k 8. dni daného měsíce náhradu za ztrátu na výdělků částku 3 526 Kč měsíčně (tzv. rentu), a to podle § 271b odst. 6 zákoníku práce až do konce kalendářního měsíce, ve kterém žalobce dovrší 65 let věku nebo do dne přiznání starobního důchodu žalobci z důchodového pojištění.
9. Znaleckým posudkem bylo bolestné ohodnoceno počtem 2 246 bodů, a to včetně 30% navýšení z důvodu komplikací a náročného způsobu léčby. Při sazbě 250 Kč za 1 bod činí náhrada za bolest 561 500 Kč, resp. po snížení o dvoutřetinovou spoluodpovědnost žalobce 187 167 Kč. Ztížení společenského uplatnění bylo ohodnoceno počtem 6 200 bodů. Sporným mezi účastníky bylo, zda a v jakém rozsahu náleží žalobci přiměřené zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění. Okresní soud poukázal na recentní judikaturu, podle které se mimořádné navýšení náhrady za snížení společenského uplatnění neomezuje pouze na případy vysoké a mimořádné úrovně předchozího uplatnění poškozeného ve společnosti. Úsudek soudu o přiměřenosti zvýšení odškodnění by měl vycházet také s přihlédnutím k jiným případům podobného druhu. Žalobce v důsledku pracovního úrazu trpí ztrátou paměti, má omezenou hybnost levé poloviny těla a je zcela odkázan na zdravotní personál a péči jiné osoby, neboť trpí těžší centrální kvadruparézou (obrnou) s jednoznačnou levostrannou akcentací, pseudobulbární symptomatologií, lézí i postranního smíšeného systému hlavových nervů. U žalobce jsou výrazně narušeny kognitivní, behaviorální a sociální mechanismy a funkce. Žalobci byl pro následky pracovního úrazu přiznan invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Před pracovním úrazem žalobce společně s manželkou pečovali o tehdy xxx letého syna. Hodně četl a hrál na rekreační úrovni florbal. Společně s manželkou pečovali o zahrádku, chodili po horách, jezdili na kolech a každý rok trávili se synem dovolenou u moře. Okresní soud v projednávané věci dospěl k závěru, že navýšení náhrady nad základní bodové hodnocení podle § 271s zákoníku práce je zcela namístě, přestože dosavadní způsob života žalobce nelze definovat jako zvlášť výjimečný. Při úvaze o výši navýšení náhrady okresní soud přihlédl především k výše popsaným zdravotním omezením žalobce, k jeho

věku v době úrazu (xxx let) a ke skutečnosti, že je v důsledku úrazu prakticky vyloučen z uplatnění v pracovním a společenském životě a je odkázán na pomoc druhých. Podle názoru okresního soudu lze následky pracovního úrazu žalobce považovat za srovnatelné s případem rozebraným v usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 2. 2. 2016, sp. zn. 25 Cdo 4376/2015 (pětinasobné navýšení na částku 6 469 500 Kč bylo přiznáno muži, který ve 33 letech utrpěl otřes mozku středního stupně, difúzní atonální poranění mozku, subarachnoidální krvácení, zhmoždění hrudníku, plíce a sleziny, trvalé poškození hlavy a mozku a částečné ochrnutí horních i dolních končetin a v důsledku tohoto úrazu se stal plně invalidním, v řadě běžných denních úkonů je odkázán na pomoc jiné osoby, není schopen analyzovat a plánovat, není schopen racionálního úsudku, je omezen ve svéprávnosti a pro změny v emoční rovině osobnosti nadále již postrádá schopnost udržovat své dosavadní sociální vztahy a navazovat vztahy nové, a je tudíž odkázán na své rodiče). Při úvaze o výši navýšení základního bodového ohodnocení okresní soud vyšel právě z tohoto rozhodnutí s tím, že s ohledem na vyšší věk žalobce oproti sledovanému případu (xxx let žalobce proti 33 rokům poškozeného v uvedené věci) vyhodnotil jako přiměřené navýšení ztížení společenského uplatnění pohybující se kolem čtyřnásobku základního bodového hodnocení a určil jej v částce 6 201 354 Kč, po snížení na jednu třetinu pak 2 067 118 Kč.

10. Okresní soud přiznal žalobci úroky z prodlení z požadované částky podle § 1970 o. z., nikoli však již od 1. 6. 2016, jak požadoval žalobce v žalobě. Právo na náhradu škody je splatné na výzvu věřitele a žalobce netvrdil, že by před podáním žaloby vyzval žalovanou k zaplacení požadované částky. Za kvalifikovanou výzvu k plnění lze považovat až doručení žaloby žalované, ke kterému došlo 27. 10. 2016. Teprve od té doby lze počítat přiměřenou lhůtu k plnění, která podle úvahy okresního soudu uplynula dne 31. 10. 2016 a až od 1. 11. 2016 lze žalobci přiznat právo na úroky z prodlení. Okresní soud přiznal žalobci úroky z prodlení z přiznaných částek, ovšem u bolestného a ztráty společenského uplatnění pouze v té výši, kterou žalobce uplatnil v původní žalobě, resp. jejím doplnění ze dne 24. 10. 2016 (z částky odpovídající navýšenému bolestnému a náhradě za ztrátu společenského uplatnění, které žalobce uplatnil až v podání ze dne 27. 10. 2017, nelze přiznat úroky z prodlení zpětně, protože s těmito částkami žalobce v prodlení dosud nebyl). Okresní soud proto přiznal žalobci úroky z prodlení z bolestného ve výši 125 000 Kč (1/3 z bolestného 375 000 Kč uplatněného v doplnění žaloby ze dne 24. 10. 2016), taktéž z náhrady za ztrátu společenského uplatnění ve výši uplatněné v doplnění žaloby ze dne 24. 10. 2016, tj. z částky 416 667 Kč (1/3 z částky 1 250 000 Kč) a z náhrady za ztrátu na výděлку ve výši 33 699 Kč (část náhrady za ztrátu na výděлку za dobu od 7. 1. 2016 do 31. 10. 2016, která byla splatná před 31. 10. 2016 - konkrétně 9 měsíců po 3 468 Kč a za část ledna 2016 ve výši 2 487 Kč). Za dobu od 1. 11. 2016 tak okresní soud přiznal žalobci úroky z prodlení z částky 575 366 Kč a jejich výši zkapitalizoval za dobu od 1. 11. 2016 do 8. 11. 2017 na částku 47 310,98 Kč. Dále přiznal žalobci úroky z prodlení z měsíční renty za dobu od listopadu 2016 vždy od 9. dne v měsíci, tj. z částky 3 468 Kč od 9. 11. 2016, z částky 3 468 Kč od 9. 12. 2016, z částky 3 526 Kč od 9. 1. 2017 atd. (v doplnění žaloby ze dne 24. 10. 2016 žalobce uplatnil požadavek na rentu vždy k 8. dni v příslušném měsíci do budoucna) až do renty za měsíc říjen 2017 (celkem z částky 42 196 Kč; konkrétně 2 měsíce po 3 468 Kč a 10 měsíců po 3 526 Kč) s tím, že také tyto úroky z prodlení zkapitalizoval ke dni vyhlášení rozsudku (8. 11. 2017) na částku 1 841,70 Kč a ve výroku veškeré úroky z prodlení dospělé ke dni 8. 11. 2017 sečetl na celkovou částku 49 152,68 Kč a žalobci přiznal dále úroky z prodlení z částky 617 562 Kč (575 366 Kč + 42 196 Kč) za dobu od 9. 11. 2017 do zaplacení. Ohledně zbývajících částky ve výši 6 084 552 Kč, měsíční renty ve výši 8 336 Kč za dobu od prosince 2017, úroků z prodlení dospělých do 8. 11. 2017 ve výši 207 897,43 Kč a za dobu od 9. 11. 2017 do zaplacení z částky 1 600 696 Kč okresní soud žalobu zamítl. Doplnujícím rozsudkem okresní soud zamítl žalobu o zaplacení částky 163 390 Kč, kterou opomenul zohlednit jako nepřiznanou náhradu za ztrátu na výděлку za období od 8. 10. 2016 do 30. 11. 2017.

11. Proti rozsudku okresního soudu, a to proti zamítavým výrokům III. a VII., podal odvolání žalobce, který namítal, že nesouhlasí se závěrem okresního soudu, že žalovaná se zprostita své odpovědnosti za pracovní úraz v rozsahu dvou třetin. Žalobce v této souvislosti poukázal na to, že se nepodařilo vůbec zjistit, jak došlo k jeho pádu z výšky a co bylo jeho bezprostřední příčinou. Vstup na můstek určený pro přecházení pracovníků za účelem provedení měření nelze považovat za nebezpečné riskování a hazardérství. Za zásadní považoval okolnost, že na přechodovém můstku chyběly prvky zabezpečení proti pádu z výšky (např. zábradlí). Přechodový můstek sloužil k pohybu pracovníků na stavbě, kteří po něm běžně procházeli. Z jeho strany proto nešlo o jednání, které by bylo v rozporu s obvyklým způsobem chování. Již tato okolnost vylučuje lehkomyšlné jednání ve smyslu § 270 odst. 2 písm. b) zákoníku práce. Jeho chování na pracovišti bylo naopak zcela obvyklé a běžné. Žalovaná proto odpovídá za škodu v plném rozsahu. Žalobce navrhoval, aby odvolací soud rozsudek okresního soudu v napadené části zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.
12. Žalovaná navrhla potvrzení rozsudku okresního soudu v zamítavé části jako věcně správného, přičemž zdůraznila, že není pravdou, že přecházení přes nezajištěnou plošinu bylo na staveništi běžnou praxí, neboť podle šetření policejního orgánu a inspektorátu práce byla plošina nezajištěna pouze po dobu od 4. 1. 2016 do 7. 1. 2016 a po tuto dobu nebyly plánovány vedením stavby žádné práce. Žalobce jednal v rozporu s obvyklým způsobem chování, protože se mu nabízelo alternativní řešení (případné nejasnosti ohledně zaměření mohly být rozptýleny součinností s geodetem S.). Žalobce se na místě neohlásil stavbyvedoucímu a ani jiným způsobem si neověřil, zda je staveniště bezpečné. Nedbal rovněž výstražného označení „zákaz vstupu nepovolaným osobám“. Žalobce tedy vstoupil na místo, které nebylo dostatečně zabezpečeno proti nebezpečí pádu z výšky. Nepoužil také individuální ochranné pomůcky (např. lano s tzv. úvazem). K úrazu došlo buď tak, že žalobce se vyklonil z můstku, nebo tak, že při chůzi po můstku ztratil rovnováhu. Obě varianty přitom lze hodnotit jako podstupování nepřiměřeného rizika. V této souvislosti žalovaná poukázala na obsah vysvětlení podaného geodetem S., v rámci kterého uvedl, že si při měření musel lehnout na podlahu, aby minimalizoval riziko pádu.
13. Proti rozsudku okresního soudu, a to proti vyhovujícím výrokům I. a II. a souvisejícím výrokům o nákladech řízení a o přenesení poplatkové povinnosti, podala odvolání rovněž žalovaná, která namítala, že okresní soud nesprávně kvalifikoval charakter vztahu mezi účastníky jako pracovněprávní. Podle názoru žalované měl posuzovaný vztah povahu výhradně obchodněprávního poměru. Účastníci svou spoluprací upravili rámcovou smlouvou o dílo, jejíž uzavření inicioval právě žalobce. Na existenci pracovněprávního vztahu nelze usuzovat z toho, že žalobce prováděl fakturaci na měsíční bázi, neboť to odpovídá oborové praxi. Totéž lze konstatovat o podpůrném použití hodinové sazby. Také pravidelná přítomnost žalobce v sídle žalované není indikátorem existence pracovního poměru, protože subdodavatelské služby žalobce vyžadovaly úzkou součinnost s dalšími spolupracovníky. Posudková činnost či zpracování technických návrhů může být předmětem podnikání podle živnostenského zákona, proto činnost žalobce pro žalovanou nelze hodnotit jako činnost zakázanou. Nadto okresní soud vadně posoudil činnost žalobce jako plnění pracovního úkolu, protože provedení geodetického zaměření nebylo předmětem díla žalované, která neudělila žalobci žádný pokyn k provedení jakéhokoli zaměření. V projednávané věci nejsou rovněž dány důvody pro mimořádné zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění. Základní bodové ohodnocení poskytuje žalobci - při zcela běžném způsobu života - dostatečnou satisfakci. Nelze odhlédnout ani od skutečnosti, že hodnota 1 bodu byla oproti předcházející právní úpravě zdvojnásobena. Okresní soud nesprávně zavázal žalovanou ke kompenzaci budoucích náhrad za ztrátu na výdělku, resp. zaměstnavatel nemůže být zavázán hradit náhradu za ztrátu na výdělku „dopředu“, nýbrž až následujícího měsíce „pozadu“. Žalovaná navrhovala, aby odvolací soud rozsudek okresního soudu v napadené části změnil a žalobu zamítl.

14. Žalobce navrhl potvrzení rozsudku okresního soudu ve vyhovující části jako věcně správného, přičemž zdůraznil, že bylo jednoznačně prokázáno, že mezi účastníky ke vzniku pracovního poměru vskutku došlo, a to bez ohledu na neexistenci písemné pracovní smlouvy. Činnost žalobce pro žalovanou vykazovala ve smyslu § 2 zákoníku práce znaky závislé činnosti, která může být vykonávána výlučně v základním pracovněprávním vztahu. Okresní soud poukázal správně na to, že plněním pracovních úkolů je též činnost konaná pro zaměstnavatele z vlastní iniciativy zaměstnance. Vzhledem k mimořádným a závažným následkům pracovního úrazu byly dány důvody pro aplikaci § 271s zákoníku práce. Podle ustálené judikatury má náhrada za ztrátu na výděleku po skončení pracovní neschopnosti nebo při uznání invalidity povahu opěťujícího se plnění a může být přiznána i do budoucna jako tzv. renta.
15. K odvolání obou účastníků Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 14. 6. 2018, č. j. 16 Co 64/2018-222, rozsudek soudu prvního stupně v odstavci I. výroku, pokud jím byla žalovaná zavázána zaplatit žalobci částku 2 333 706 Kč spolu s úroky z prodlení ve výši 47 310,98 Kč a s úroky z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 575 366 Kč za dobu od 9. 11. 2017 do zaplacení, potvrdil (výrok I.), a pokud jím byla žalovaná zavázána zaplatit žalobci úroky z prodlení ve výši 1 841,70 Kč a úroky z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 42 196 Kč za dobu od 9. 11. 2017 do zaplacení, změnil tak, že žalobu v této části zamítl (výrok II.), dále rozsudek soudu prvního stupně v odstavcích II., III. a VII. výroku změnil tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci další částku 1 198 685 Kč spolu s úroky z prodlení ve výši 49 504,35 Kč a s úroky z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 530 933 Kč za dobu od 15. 6. 2018 do zaplacení, že žalovaná je povinna platit žalobci částku 5 444 Kč měsíčně s účinností od 1. 6. 2018 do budoucna, splatnou vždy ke každému 8. dni následujícího kalendářního měsíce, a tak, že žalobu, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci dalších 5 116 429 Kč, úroky z prodlení ve výši 265 045,71 Kč, úroky z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 1 069 763 Kč za dobu od 15. 6. 2018 do zaplacení a dále platit žalobci částku 6 418 Kč měsíčně s účinností od 1. 6. 2018 do budoucna, zamítl (výrok III.), zároveň rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů (výrok IV.), že Česká republika nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů spočívajících v odměně a náhradě hotových výdajů ustanovené zástupkyně žalobce (výrok V.), že žalovaná je povinna zaplatit České republice - Okresnímu soudu v Ostravě na náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně spočívajících ve znalečném částku 4 025 Kč (výrok VI.) a na soudním poplatku za řízení před soudy obou stupňů částku 78 352 Kč (výrok VII.).
16. Odvolací soud souhlasil se závěrem soudu prvního stupně, že činnost žalobce vykazovala všechny znaky závislé činnosti (závislé práce) vyplývající z § 2 zákoníku práce. Nesouhlasil toliko s názorem soudu prvního stupně, že pracovněprávní vztah mezi účastníky měl charakter „faktického pracovního poměru“. O tzv. faktický pracovní poměr se může jednat pouze za situace, že fyzická osoba sice začala pro zaměstnavatele s jeho souhlasem pracovat, avšak v důsledku toho, že pracovní smlouva nebyla sjednána platně, nebyl zde právní úkon (právní jednání) ve smyslu ustanovení § 33 zákoníku práce způsobilý založit pracovní poměr. V projednávané věci je nepochybné, že žalobce od 1. 8. 2013 začal pro žalovanou v jejím sídle vykovávat práci projektanta (vypracování prováděcí, výrobní a montážní dokumentaci technického řešení fasádních konstrukcí). Účastníci se tedy minimálně konkludentně shodli na obsahu podstatných náležitostí pracovní smlouvy, proto mezi nimi vznikl od 1. 8. 2013 pracovní poměr. Za správný považoval odvolací soud rovněž závěr soudu prvního stupně, že předmětný úraz je úrazem pracovním. Z provedeného dokazování je totiž zřejmé, že se žalobce podílel na projekční činnosti na stavbě městského stadionu v Karviné pro žalovanou, a je rovněž nepochybné, že předmětného dne odjel na karvinský stadion právě za účelem výkonu této činnosti. Z hlediska věcného, místního i časového tedy šlo objektivně o činnost žalobce konanou pro žalovanou, která přitom takovou činnost žalobci výslovně nezakázala. Jinak řečeno, žalobce při činnosti, již byla způsobena škoda, sledoval z objektivního i subjektivního hlediska plnění pracovních úkolů. Námitky žalované, že

neudělila žalobci žádný pokyn k provedení jakéhokoli zaměření a že provedení zaměření nebylo ani předmětem díla (zakázky) žalované na stavbě stadionu, nejsou pro posouzení věci významné.

17. Odvolací soud se ztotožnil také se závěrem soudu prvního stupně, že v projednávané věci je dán důvod pro částečné zproštění odpovědnosti žalované podle § 270 odst. 2 písm. b) zákoníku práce, a to při obou možných variantách pádu žalobce. Soud prvního stupně v této souvislosti zcela důvodně akcentoval, že již samotný vstup žalobce na poměrně úzkou plochu (2 x 2 metry) ve výši 4,5 metrů nad zemí, která nebyla zajištěna proti pádu, aniž by se sám jakkoliv jistil proti pádu, lze označit za nebezpečné riskování. Naopak nedůvodná je námitka žalobce, že z jeho strany nešlo o jednání, které by bylo v rozporu s obvyklým způsobem chování, neboť podle šetření policejního orgánu a inspektorátu práce byl „spojovací krček“ nezajištěn proti pádu („pouze“) po dobu od 4. 1. 2016 do 7. 1. 2016 a po tuto dobu nebyly plánovány na stavbě žádné práce. Chování žalobce na staveništi proto nelze označit jako obvyklé a běžné. Na druhou stranu odvolací soud nesouhlasil s názorem soudu prvního stupně, že je dán důvod pro částečné zproštění odpovědnosti žalované v maximálním možném rozsahu dvou třetin. Soud prvního stupně náležitě nezohlednil okolnost, že druhou významnou příčinou vzniku škody byla kromě lehkomyšlnosti žalobce rovněž skutečnost, že „spojovací krček“ nebyl po odstranění lešení dne 4. 1. 2016 jakýmkoli způsobem zajištěn proti pádu z výšky (např. zábradlím). Pokud by tomu tak bylo, k pracovnímu úrazu žalobce by s vysokou pravděpodobností při obou možných variantách úrazového mechanismu vůbec nedošlo. Odvolací soud se proto v tomto směru odchýlil od závěru policejního orgánu vysloveného v usnesení o odložení věci ze dne 1. 11. 2016, č. j. KRPT-5603-91/TČ-2016-070371. S přihlédnutím ke všem okolnostem považoval odvolací soud ve smyslu § 270 odst. 2 písm. b) a odst. 3 zákoníku práce za přiměřené částečné zproštění odpovědnosti žalované („toliko“) v rozsahu jedné poloviny.
18. Znaleckým posudkem bylo bolestné ohodnoceno počtem 2 246 bodů, a to včetně 30% navýšení z důvodu komplikací a náročného způsobu léčby. Při sazbě 250 Kč za 1 bod podle § 3 nařízení vlády č. 276/2015 Sb. činí náhrada za bolest 561 500 Kč, resp. po snížení o spoluodpovědnost žalobce v rozsahu jedné poloviny 280 750 Kč. Žalobci tak náleží kromě již přiznané částky 187 167 Kč dalších 93 583 Kč. Ztížení společenského uplatnění bylo ohodnoceno počtem 6 200 bodů. Při sazbě 250 Kč za 1 bod by činila náhrada za ztížení společenského uplatnění 1 550 000 Kč, resp. po snížení o spoluodpovědnost žalobce v rozsahu jedné poloviny 775 000 Kč. Odvolací soud dospěl ve shodě se soudem prvního stupně k závěru, že navýšení náhrady nad základní bodové hodnocení podle § 271s zákoníku práce je zcela namístě, přestože dosavadní způsob života žalobce nelze definovat jako zvlášť výjimečný. Zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění na čtyřnásobek (tj. na částku 6 200 000 Kč) je přiměřené stupni závažnosti trvalých zdravotních následků a rozsahu omezení, resp. nemožnosti návratu k aktivnímu způsobu života, který žalobce vedl před pracovním úrazem. Soud prvního stupně přihlédl náležitě rovněž k věku žalobce, k tomu, že v době úrazu pečoval společně s manželkou o 10-ti letého syna, že je nyní odkázán na pomoc druhých osob a že je prakticky zcela vyloučen z uplatnění v pracovním a společenském životě. Po snížení o spoluodpovědnost žalobce v rozsahu jedné poloviny tedy činí náhrada za ztížení společenského uplatnění 3 100 000 Kč, resp. při zohlednění již přiznané částky 2 067 118 Kč náleží žalobci dalších 1 032 882 Kč.
19. Odvolací soud akceptoval úvahy soudu prvního stupně při výpočtu náhrady za ztrátu na výdělku při uznání invalidity podle § 271b odst. 1 zákoníku práce. Valorizoval pouze rozhodný průměrný výdělek před vznikem škody podle nařízení vlády č. 406/2017 Sb. s účinností od 1. 1. 2018 o 3,5 % na částku 24 903 Kč. Stejně tak byl podle nařízení vlády č. 343/2017 Sb. s účinností od 1. 1. 2018 valorizován invalidní důchod žalobce na 14 016 Kč. Od 1. 1. 2018 činila náhrada za ztrátu na výdělku při uznání invalidity 10 887 Kč, resp. po krácení o jednu polovinu 5 444 Kč měsíčně. Při zohlednění spoluodpovědnosti žalobce v rozsahu jedné poloviny náleží žalobci za dobu od 7. 1.

2016 do 31. 1. 2016 3 731 Kč, za dobu od 1. 2. 2016 do 31. 12. 2016 57 222 Kč (11 měsíců x 5 202 Kč) a za dobu od 1. 1. 2017 do 30. 11. 2017 58 179 Kč (11 měsíců x 5 289 Kč), tj. celkem 119 132 Kč. Žalobce tak má právo kromě již přiznané částky 79 421 Kč na dalších 39 711 Kč. Odvolací soud dále kapitalizoval náhradu za ztrátu na výdělku za období od 1. 12. 2017 do 31. 5. 2018 na částku 32 509 Kč (1 měsíc 5 289 Kč + 5 měsíců po 5 444 Kč) a s účinností od 1. 6. 2018 do budoucna zavázal žalovanou platit žalobci částku 5 444 Kč měsíčně, splatnou vždy ke každému 8. dni následujícího kalendářního měsíce. Přisvědčil námitce žalované, že soud prvního stupně stanovil nesprávně splatnost dospělé náhrady za ztrátu na výdělku. Zaměstnavatel nemůže být zavázán hradit náhradu za ztrátu na výdělku „dopředu“ („ke každému 8. dni v daném měsíci“), nýbrž až následujícího měsíce pozadu poté, co bude možno v následujícím měsíci zjistit újmu, která zaměstnanci za předcházející měsíc vznikla.

20. Soud prvního stupně přiznal žalobci správně úroky z prodlení až od 1. 11. 2016 z bolestného ve výši 125 000 Kč (1/3 z bolestného 375 000 Kč uplatněného v doplnění žaloby ze dne 24. 10. 2016), taktéž z náhrady za ztrátu společenského uplatnění ve výši uplatněné v doplnění žaloby ze dne 24. 10. 2016, tj. z částky 416 667 Kč (1/3 z částky 1 250 000 Kč) a z náhrady za ztrátu na výdělku ve výši 33 699 Kč (část náhrady za ztrátu na výdělku za dobu od 7. 1. 2016 do 31. 10. 2016 - konkrétně 9 měsíců po 3 468 Kč a za část ledna 2016 ve výši 2 487 Kč). Za dobu od 1. 11. 2016 tedy okresní soud přiznal žalobci správně úroky z prodlení z částky 575 366 Kč a jejich výši zkapitalizoval za dobu od 1. 11. 2016 do 8. 11. 2017 na částku 47 310,98 Kč. Soud prvního stupně ovšem pochybil, pokud žalobci dále přiznal úroky z prodlení z měsíční renty za dobu od listopadu 2016 vždy od 9. dne v měsíci, tj. z částky 3 468 Kč od 9. 11. 2016, z částky 3 468 Kč od 9. 12. 2016, z částky 3 526 Kč od 9. 1. 2017 atd., a to až do renty za měsíc říjen 2017 (celkem z částky 42 196 Kč; konkrétně 2 měsíce po 3 468 Kč a 10 měsíců po 3 526 Kč), které zkapitalizoval ke dni vyhlášení rozsudku (8. 11. 2017) na částku 1 841,70 Kč. Žalobce se totiž zaplacení úroků z prodlení z náhrady za ztrátu na výdělku počínaje měsícem listopad 2016 nedomáhal. Při zohlednění spoluodpovědnosti žalobce v rozsahu jedné poloviny náleží žalobci další úroky z prodlení od 1. 11. 2016 z bolestného ve výši 62 500 Kč (1/2 z bolestného 375 000 Kč uplatněného v doplnění žaloby ze dne 24. 10. 2016, tj. 187 500 Kč s odpočtem částky 125 000 Kč, ze které již přiznal úroky z prodlení okresní soud), taktéž z náhrady za ztrátu společenského uplatnění ve výši uplatněné v doplnění žaloby ze dne 24. 10. 2016, tj. z částky 208 333 Kč (1/2 z částky 1 250 000 Kč, tj. 625 000 Kč s odpočtem částky 416 667 Kč, ze které již přiznal úroky z prodlení okresní soud) a z náhrady za ztrátu na výdělku ve výši 16 850 Kč (část náhrady za ztrátu na výdělku za dobu od 7. 1. 2016 do 31. 10. 2016 - konkrétně 9 měsíců po 5 202 Kč a za část ledna 2016 ve výši 3 731 Kč, tj. celkem 50 549 Kč s odpočtem částky 33 699 Kč, ze které již přiznal úroky z prodlení okresní soud). Za dobu od 1. 11. 2016 tedy odvolací soud přiznal žalobci úroky z prodlení z částky 287 683 Kč a jejich výši zkapitalizoval za dobu od 1. 11. 2016 do 14. 6. 2018 na částku 37 487,13 Kč. Odvolací soud přiznal žalobci rovněž úroky z prodlení z rozšíření žaloby, které bylo žalované doručeno dne 30. 10. 2017. Podle úvahy odvolacího soudu přiměřená lhůta k plnění uplynula dne 2. 11. 2017 a od 3. 11. 2017 se žalovaná ocitla v prodlení. Žalobci tak přísluší dále úroky z prodlení od 3. 11. 2017 z bolestného ve výši 93 250 Kč (bolestné 280 750 Kč s odpočtem částky 187 500 Kč, ze které byly přiznány úroky z prodlení již od 1. 11. 2016) a z náhrady za ztížení společenského uplatnění ve výši 150 000 Kč (přiznaná náhrada za ztížení společenského uplatnění odpovídající základnímu počtu bodů 775 000 Kč s odpočtem částky 625 000 Kč, ze které byly přiznány úroky z prodlení již od 1. 11. 2016). Za dobu od 3. 11. 2017 tedy odvolací soud přiznal žalobci úroky z prodlení z částky 243 250 Kč a jejich výši zkapitalizoval za dobu od 3. 11. 2017 do 14. 6. 2018 na částku 12 017,22 Kč. Odvolací soud sečetl kapitalizované úroky z prodlení ke dni 14. 6. 2018 na celkovou částku 49 504,35 Kč (37 487,13 Kč + 12 017,22 Kč) a současně zavázal žalovanou k zaplacení úroků z prodlení od 15. 6. 2018 do zaplacení z částky 530 933 Kč [z bolestného ve výši 155 750 Kč (bolestné 280 750 Kč s odpočtem částky 125 000 Kč, ze které již přiznal úroky z prodlení od 9. 11. 2017 do zaplacení okresní soud), z náhrady za ztížení společenského uplatnění ve výši 358 333 Kč (přiznaná náhrada

za ztížení společenského uplatnění odpovídající základnímu počtu bodů 775 000 Kč s odpočtem částky 416 667 Kč, ze které již přiznal úroky z prodlení od 9. 11. 2017 do zaplacení okresní soud) a z náhrady za ztrátu na výdělku ve výši 16 850 Kč (část náhrady za ztrátu na výdělku za dobu od 7. 1. 2016 do 31. 10. 2016 ve výši 50 549 Kč s odpočtem částky 33 699 Kč, ze které již přiznal úroky z prodlení od 9. 11. 2017 do zaplacení okresní soud)].

21. K dovolání žalobce Nejvyšší soud České republiky rozsudkem ze dne 5. 11. 2019, č. j. 21 Cdo 3787/2018-253, rozsudek krajského soudu ve výroku, jímž byla žaloba, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci dalších 5 116 429 Kč, úroky z prodlení ve výši 265 045,71 Kč, úroky z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 1 069 763 Kč za dobu od 15. 6. 2018 do zaplacení a dále platit žalobci částku 6 418 Kč měsíčně s účinností od 1. 6. 2018 do budoucna, zamítnuta, jakož i v navazujících nákladových výrocích, zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení. Z toho, za jakých podmínek se zaměstnavatel může zcela nebo zčásti své odpovědnosti zprostit, je zřejmé, že [s výjimkou opilosti postiženého zaměstnance nebo v důsledku zneužití jiných návykových látek, když zároveň zaměstnavatel nemohl škodě nebo nemajetkové újmě zabránit - § 270 odst. 1 písm. b) zákoníku práce] prvotním předpokladem je zjištění, zda zaměstnanec (ne)porušil právní, nebo ostatní předpisy anebo pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Pro takové zjištění musí být nejprve objasněno, zda vůbec a které právní nebo ostatní předpisy anebo pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se k práci, kterou úrazem postižený zaměstnanec vykonával, vztahovaly (vztahují). Úvaze o tom, zda se zaměstnavatel zprostil odpovědnosti za pracovní úraz také podle ustanovení § 270 odst. 2 písm. b) zákoníku práce, tak musí předcházet zjištění, že zaměstnanci nelze vytýkat porušení právních nebo ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Tento převážně odborný závěr, k němuž je třeba odborných znalostí, nelze nahradit úvahou soudu. V projednávané věci přesný úrazový mechanismus pádu žalobce nebyl zjištěn (nelze jej zjistit), skutkově však bylo nesporné, že místo, odkud spadl - můstek se nacházelo, a to bez dostatečného zabezpečení proti pádu z výšky, zhruba ve výšce 4,5 metru. Pro posouzení věci není podle názoru dovolacího soudu významné, že „soudu není znám žádný bezpečnostní předpis, který by konkrétně upravoval chování zaměstnance v takové situaci“, neboť práce ve výškách je otázkou odborných znalostí, které si soud nemůže posuzovat sám. Ohledně práce ve výškách nelze čerpat ani ze závěrů policejního vyšetřování, ani ze znaleckého posudku z oboru kriminalistiky zaměřeného na jiné otázky. Bylo proto třeba doplnit dokazování znaleckým posudkem z oboru bezpečnosti práce ve stavebnictví k otázce, zda a které předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci byly porušeny žalovanou nebo žalobcem v příčinné souvislosti s pádem žalobce dne 7. 1. 2016. Teprve potom je možno zkoumat, zda žalobce byl s bezpečnostními předpisy, které porušil, řádně seznámen, zda je porušil svým zaviněním a zda ze strany žalované byla jejich znalost a dodržování soustavně vyžadována a kontrolována (že si žalovaná nesprávně myslela, že jde o vztah s živnostníkem, nemůže jít k tíži zaměstnance).
22. Krajský soud v Ostravě druhým rozsudkem ze dne 5. 5. 2020, č. j. 16 Co 64/2018-329, opět potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku, jímž byla žaloba, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci dalších 5 116 429 Kč, úroky z prodlení ve výši 265 045,71 Kč, úroky z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 1 069 763 Kč za dobu od 15. 6. 2018 do zaplacení a dále platit žalobci částku 6 418 Kč měsíčně s účinností od 1. 6. 2018 do budoucna, zamítnuta. Rozhodl rovněž o náhradě nákladů řízení před soudy všech stupňů a o náhradě nákladů řízení, které platil stát. Na základě znaleckého posudku vzal za prokázané, že žalobci ani žalované nelze vytýkat porušení právních nebo ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Setrval na svém názoru, že „již samotný vstup žalobce na poměrně úzkou plochu (2 x 2 metry) ve výši 4,5 metrů nad zemí, která nebyla zajištěna proti pádu, aniž by se sám jakkoliv jistil proti pádu, lze označit za nebezpečné riskování“. Spojovací krček byl nezajištěn proti pádu po dobu od 4. 1. 2016 do 7. 1. 2016 a po tuto dobu nebyly naplánovány na stavbě žádné práce, není tedy důvodná námitka

žalobce, že z jeho strany nešlo o jednání, které by bylo v rozporu s obvyklým způsobem chování. Kromě lehkomyšlnosti žalobce však byla druhou významnou příčinou vzniku škody skutečnost, že spojovací krček nebyl po odstranění lešení dne 4. 1. 2016 zajištěn jakýmkoliv způsobem proti pádu z výšky. Nesouhlasil dále s názorem žalobce, že aplikace § 270 odst. 2 písm. b) zákoníku práce nepřipadá v úvahu tehdy, bylo-li příčinou pracovního úrazu porušení předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci třetí osobou, neboť toto nemá oporu v právní úpravě.

23. K dovolání žalobce Nejvyšší soud České republiky rozsudkem ze dne 25. 2. 2021, č. j. 21 Cdo 2757/2020-365, v pořadí druhý rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení. Konstatoval, že k tomu, aby mohla být obrana zaměstnavatele domáhajícího se zproštění povinnosti k náhradě škody nebo nemajetkové újmy pro lehkomyšlné jednání zaměstnance úspěšná, musí být (mimo jiné) prokázáno, jakým způsobem zaměstnanec jednal. Odvolací soud uzavřel, že připadají v úvahu dvě skutkové varianty pádu (buď ztráta rovnováhy s následným pádem, nebo vyklánění se žalobce z můstku, při kterém přepadl), je však přitom zřejmé, že nebylo postaveno najisto, jakým způsobem k pádu došlo. Bez dalších skutkových poznatků nelze vyvozovat závěry o lehkomyšlném jednání zaměstnance z varianty (tedy pouze z určité pravděpodobnosti), že žalobce se vykláněl z můstku při měření. Lze toliko vycházet z toho, co měl odvolací soud za prokázané, totiž že žalobce vstoupil na předmětný můstek. Odvolací soud vystavěl své rozhodnutí na závěru, že již samotný vstup žalobce na „poměrně úzkou plochu (2 x 2 metry) ve výši 4,5 metrů nad zemí, která nebyla zajištěna proti pádu, aniž by se sám jakkoliv jistil proti pádu, lze označit za nebezpečné riskování“. Dovolací soud však s tímto právním posouzením nesouhlasil. Jednak, uzavřel-li sám odvolací soud, že žalobce neporušil žádné předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, nemůže mu zároveň dávat k tíži porušení povinnosti „jistit se proti pádu“. Dále samotný vstup žalobce na spojovací můstek, měl-li pak ztratit rovnováhu, nepřesahuje svým významem případ běžné neopatrnosti. Přestože si žalobce musel být vědom chybějícího zabezpečení (zábradlí), nejednalo se vzhledem k místní situaci (spojovací můstek o rozměrech přibližně 2 x 2 metry) o tak významný prvek zabezpečení, jehož absence by v případě ztráty rovnováhy nutně vedla k pádu z výšky 4,5 metrů. V případě pouhého vstupu na můstek se tedy ze strany žalobce nejednalo o nebezpečné riskování či hazardérství. Odůvodnil-li dovolatel přípustnost dovolání dále tím, že dosud neřešenou otázkou je možnost zproštění zaměstnavatele k povinnosti náhrady škody a nemajetkové újmy vzniklé pracovním úrazem při lehkomyšlném jednání zaměstnance tehdy, bylo-li příčinou pracovního úrazu porušení bezpečnostních předpisů jinou osobou než zaměstnancem, pak na řešení této otázky rozhodnutí ve věci již nezávisí, neboť, jak shora uvedeno, za skutkového stavu zjištěného v daném případě nešlo o lehkomyšlné jednání žalobce ve smyslu ustanovení § 270 odst. 2 písm. b) zákoníku práce.
24. Krajský soud jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 o. s. ř.), vázán právním názorem vysloveným ve shora uvedeném rozsudku Nejvyššího soudu ČR (§ 226 odst. 1 a § 243g odst. 1 část věty první za středníkem o. s. ř.), přezkoumal opětovně rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích III. a VII., pokud jím byla zamítnuta žaloba, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci dalších 5 116 429 Kč, úroky z prodlení ve výši 265 045,71 Kč, úroky z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 1 069 763 Kč za dobu od 15. 6. 2018 do zaplacení a dále platit žalobci částku 6 418 Kč měsíčně s účinností od 1. 6. 2018 do budoucna, jakož i řízení jemu předcházející se zřetelem k ustanovení § 206 odst. 2 a § 212 o. s. ř., a dospěl k závěru, že odvolání žalobce je zčásti důvodné.
25. Projednávanou věc je třeba i v současné době posuzovat - vzhledem k době, kdy došlo k pracovnímu úrazu žalobce - podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění účinném do 30. 6. 2016 (dále jen „zákoník práce“).

26. Podle ustanovení § 269 odst. 1 zákoníku práce zaměstnavatel je povinen nahradit zaměstnanci škodu nebo nemajetkovou újmu vzniklou pracovním úrazem, jestliže škoda nebo nemajetková újma vznikla při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.
27. Podle ustanovení § 270 odst. 1 zákoníku práce zaměstnavatel se zproští povinnosti nahradit škodu nebo nemajetkovou újmu zcela, prokáže-li, že vznikla:
- tím, že postižený zaměstnanec svým zaviněním porušil právní, nebo ostatní předpisy anebo pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ačkoliv s nimi byl řádně seznámen a jejich znalost a dodržování byly soustavně vyžadovány a kontrolovány, nebo
  - v důsledku opilosti postiženého zaměstnance nebo v důsledku zneužití jiných návykových látek a zaměstnavatel nemohl škodě nebo nemajetkové újmě zabránit, a že tyto skutečnosti byly jedinou příčinou škody nebo nemajetkové újmy.
28. Podle ustanovení § 270 odst. 2 zákoníku práce zaměstnavatel se zproští povinnosti nahradit škodu nebo nemajetkovou újmu zčásti, prokáže-li, že vznikla:
- v důsledku skutečností uvedených v odstavci 1 písm. a) a b) a že tyto skutečnosti byly jednou z příčin škody nebo nemajetkové újmy, nebo
  - proto, že si zaměstnanec počínal v rozporu s obvyklým způsobem chování tak, že je zřejmé, že ačkoliv neporušil právní nebo ostatní předpisy anebo pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jednal lehkomyšlně, přestože si musel vzhledem ke své kvalifikaci a zkušenostem být vědom, že si může způsobit újmu na zdraví. Za lehkomyšlné jednání není možné považovat běžnou neopatrnost a jednání vyplývající z rizika práce.
29. Lehkomyslné jednání zaměstnance je samostatným důvodem pouze pro částečné zproštění se povinnosti. Jedná se o případy, kdy způsob jednání zaměstnance při určitém pracovním úkonu neupravuje žádný bezpečnostní předpis, pravidlo nebo pokyn, kdy se však zaměstnavatel může zprostit částečně odpovědnosti, prokáže-li, že jednání zaměstnance lze charakterizovat jako nebezpečné riskování nebo hazardérství, kdy si zaměstnanec vzhledem ke konkrétní časové i místní situaci na pracovišti počíná způsobem, při němž vědomě podstupuje riziko hrozícího nebezpečí újmy na zdraví. Na rozdíl od běžné neopatrnosti a jednání vyplývajícího z rizika práce, o kterých zákon výslovně stanoví, že je za lehkomyšlné jednání nelze považovat, se pro naplnění skutkové podstaty ustanovení § 270 odst. 2 písm. b) zákoníku práce vyžaduje tzv. kvalifikovaná lehkomyšlnost (zaměstnanec věděl anebo vzhledem ke své kvalifikaci a zkušenostem musel vědět, že si svým jednáním může přivodit úraz). Přitom další podmínkou, která musí být splněna současně (i kdyby jednání zaměstnance bylo možno kvalifikovat jako riskantní nebo hazardní), je, aby šlo o způsob činnosti, který je v rozporu s obvyklým způsobem chování zaměstnanců, kdy tedy nejde o činnost, kterou zaměstnavatel trpí nebo toleruje (srov. rozsudek býv. Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 1969 sp. zn. 7 Cz 22/69, uveřejněný pod č. 35/1970 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, a závěry býv. Nejvyššího soudu, sp. zn. Cpj 37/74, uveřejněné pod č. 11/1976 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek).
30. Žalovaná v návaznosti na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 2021, č. j. 21 Cdo 2757/2020-365, zdůraznila, že pokud má dovolací soud za to, že samotný vstup žalobce na spojovací můstek nepředstavuje kvalifikovanou lehkomyšlnost ve smyslu § 270 odst. 2 písm. b) zákoníku práce, tak nelze pominout celkový kontext (konkrétní časovou a místní situaci). Žalovaná již dříve tvrdila, že žalobce před pádem nerespektoval pokyny, které byly uvedeny na výstražném označení staveniště a podle kterých byl před vstupem na staveniště každý pracovník povinen nahlásit se v kanceláři

stavbyvedoucích. Žalobce se však u stavbyvedoucích neohlásil. Zmiňovaná skutečnost vyplývá z připojeného spisu policejního orgánu. Pro posouzení věci jsou dále podle ustálené judikatury podstatné zkušenosti žalobce jako poškozeného, proto nelze upozadit skutečnost, že žalobce byl dostatečně zkušený na to, aby případná rizika rozpoznal, kdy samotný žalobce ve stížnosti proti usnesení policejního orgánu o odložení věci uvedl, že „znal bezpečnostní předpisy, pracoval na podobných stavbách v minulosti po mnoho let a s bezpečností měl značné zkušenosti“. Ze spisu policejního orgánu se rovněž podává, že žalobce mohl pro účely zaměření detailu na spojovacím můstku využít služeb spolupracujícího geodeta Martina S. Z provedeního dokazování je dále zřejmé, že nešlo o pouhý vstup na spojovací můstek, nýbrž žalobce musel přistoupit k jeho okraji, o čemž svědčí závěry biomechanického posudku, který byl vypracován v průběhu šetření policejního orgánu. Podle uvedeného posudku byl totiž pád žalobce téměř svislý, což svědčí o tom, že žalobce přistoupil k okraji spojovacího můstku. Žalovaná navrhovala vypracování doplnku znaleckého posudku, který by odpověděl na otázku, v jaké vzdálenosti od okraje můstku žalobce spadl.

31. Odvolací soud vyhodnotil návrhy žalované na doplnění dokazování jako nadbytečné. Odvolací soud je vázán právním názorem dovolacího soudu, že samotný vstup žalobce na spojovací můstek, měl-li pak ztratit rovnováhu, nelze hodnotit jako nebezpečné riskování či hazardérství, resp. nepřesahuje svým významem případ běžné neopatrnosti. Na uvedeném závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, že žalobce se před vstupem na staveniště neohlásil v kanceláři stavbyvedoucích, protože tato skutečnost nebyla bezprostřední příčinou pádu žalobce. Pro posouzení věci nejsou v daném případě podstatné zkušenosti žalobce, protože dovolací soud již vzal při svém závěru v úvahu, že byt' si žalobce musel být vědom chybějícího zabezpečení (zábradlí) a tudíž z toho vyplývajícího rizika, nejednalo se vzhledem k místní situaci (spojovací můstek o rozměrech přibližně 2 x 2 metry) o tak významný prvek zabezpečení, jehož absence by v případě ztráty rovnováhy nutně vedla k pádu z výšky 4,5 metru. Skutečnost, že žalobce mohl pro účely zaměření detailu na spojovacím můstku využít služeb spolupracujícího geodeta Martina S., je z hlediska posouzení otázky, zda lze jednání žalobce charakterizovat jako nebezpečné riskování nebo hazardérství, zcela bezvýznamná. Tvrzení žalované, že žalobce nejen vstoupil na spojovací můstek, ale musel přistoupit k jeho okraji, je ryze spekulativní a nepodložené. Pád žalobce nikdo neviděl. Znalec doc. Ing. Zdeněk Horák, Ph.D. jako specialista na forenzní biomechaniku dospěl k závěru, že s ohledem na téměř svislý pád žalobce přichází v úvahu dvě možné varianty, buď se žalobce vykláněl z můstku, ztratil rovnováhu a přepadl, nebo při chůzi po můstku ztratil rovnováhu a spadl. Tedy ani z téměř svislého pádu žalobce nelze bez dalšího jednoznačně dovozovat, že žalobce stál u okraje můstku, vykláněl se a ztratil rovnováhu, nýbrž stále přichází v úvahu i druhá varianta. Podle názoru odvolacího soudu by tedy vypracování doplnku znaleckého posudku bez dalších nových skutkových poznatků nepřineslo žádné další relevantní skutečnosti pro posouzení věci.
32. Lze uzavřít, že v projednávané věci není dán důvod ani pro částečné zproštění odpovědnosti žalované podle § 270 odst. 2 písm. b) zákoníku práce. Žalobce proto má nárok na náhradu bolestného, náhradu ztížení společenského uplatnění a náhradu ztráty na výdělku v plné („nekrácené“) výši.
33. Znaleckým posudkem bylo bolestné ohodnoceno počtem 2 246 bodů, a to včetně 30% navýšení z důvodu komplikací a náročného způsobu léčby. Při sazbě 250 Kč za 1 bod podle § 3 nařízení vlády č. 276/2015 Sb. činí náhrada za bolest 561 500 Kč. Žalobci tak náleží kromě již přiznané částky 280 750 Kč dalších 280 750 Kč.
34. Ztížení společenského uplatnění bylo ohodnoceno počtem 6 200 bodů. Při sazbě 250 Kč za 1 bod by činila náhrada za ztížení společenského uplatnění 1 550 000 Kč. Odvolací soud neshledal žádné důvody ke změně svého názoru, že navýšení náhrady nad základní bodové hodnocení podle § 271s

zákoníku práce soudem prvního stupně bylo zcela namístě, přestože dosavadní způsob života žalobce nelze definovat jako zvlášť výjimečný. Soudem prvního stupně uváděné skutečnosti jsou podle názoru odvolacího soudu vzhledem ke všem okolnostem tohoto případu dostatečné a poskytují náležitý podklad pro posouzení rozsahu ztížení společenského uplatnění žalobce. Zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění na čtyřnásobek (tj. na částku 6 200 000 Kč) je přiměřené stupni závažnosti trvalých zdravotních následků a rozsahu omezení, resp. nemožnosti návratu k aktivnímu způsobu života, který žalobce vedl před pracovním úrazem. Soud prvního stupně přihlédl náležitě rovněž k věku žalobce, k tomu, že v době úrazu pečoval společně s manželkou o 10-ti letého syna, že je nyní odkázán na pomoc druhých osob a že je prakticky zcela vyloučen z uplatnění v pracovním a společenském životě. Při zohlednění již pravomocně přiznané částky 3 100 000 Kč náleží žalobci dalších 3 100 000 Kč.

35. Odvolací soud nadále akceptuje i úvahy soudu prvního stupně při výpočtu náhrady za ztrátu na výdělků při uznání invalidity podle § 271b odst. 1 zákoníku práce. Odvolací soud pouze valorizoval rozhodný průměrný výdělek před vznikem škody podle nařízení vlády č. 406/2017 Sb. s účinností od 1. 1. 2018 o 3,5 % na částku 24 903 Kč, podle nařízení vlády č. 321/2018 Sb. s účinností od 1. 1. 2019 o 3,4 % na částku 25 750 Kč, podle nařízení vlády č. 321/2019 Sb. s účinností od 1. 1. 2020 o 5,2 % na částku 27 240 Kč a podle nařízení vlády č. 517/2020 Sb. s účinností od 1. 1. 2021 o 7,1 % na částku 29 174 Kč. Stejně tak byl podle nařízení vlády č. 343/2017 Sb. s účinností od 1. 1. 2018 valorizován invalidní důchod žalobce na 14 016 Kč, podle nařízení vlády č. 213/2018 Sb. s účinností od 1. 1. 2019 na 14 971 Kč, podle nařízení vlády č. 260/2019 Sb. s účinností od 1. 1. 2020 na 15 951 Kč a podle nařízení vlády č. 381/2020 Sb. s účinností od 1. 1. 2021 na 16 896 Kč. Od 1. 1. 2018 činí náhrada za ztrátu na výdělků při uznání invalidity 10 887 Kč, od 1. 1. 2019 10 779 Kč, od 1. 1. 2020 11 289 Kč a od 1. 1. 2021 12 278 Kč. Při zohlednění dosud pravomocně přiznaných částek náleží žalobci za dobu od 7. 1. 2016 do 31. 1. 2016 doplatek 3 730 Kč, za dobu od 1. 2. 2016 do 31. 12. 2016 57 222 Kč (11 měsíců x 5 202 Kč), za dobu od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 63 468 Kč (12 měsíců x 5 289 Kč) a za dobu od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 65 316 Kč (12 měsíců x 5 443 Kč). Samotný žalobce, resp. jeho opatrovnice tvrdila, že žalobci byla a nadále je vyplácena po vyhlášení prvního rozsudku odvolacího soudu (tj. od 1. 6. 2018) náhrada za ztrátu na výdělků v dosud přiznané výši 5 444 Kč odpovídající zproštění odpovědnosti v rozsahu jedné poloviny, a to s přihlednutím k následným valorizacím. Jelikož od 1. 1. 2019 došlo v důsledku valorizace rozhodného výdělků před vznikem škody a invalidního důchodu ke snížení náhrady za ztrátu na výdělků na částku 10 779 Kč, což po snížení v rozsahu jedné poloviny činí 5 389,50 Kč (resp. po zaokrouhlení na celé koruny 5 390 Kč), odvolací soud vycházel při vyčíslení doplatku náhrady za ztrátu na výdělků za období od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 z dosud pravomocně přiznané částky 5 444 Kč měsíčně. Naopak od 1. 1. 2020 se náhrada za ztrátu na výdělků zvýšila na částku 11 289 Kč, proto odvolací soud vycházel z toho, že žalobci byla vyplácena v roce 2020 náhrada ve výši 5 645 Kč měsíčně (jedna polovina z částky 11 289 Kč). Od 1. 1. 2021 se pak náhrada za ztrátu na výdělků zvýšila na částku 12 278 Kč, proto odvolací soud obdobně vycházel z toho, že žalobci byla vyplácena od 1. 1. 2021 náhrada ve výši 6 139 Kč měsíčně (jedna polovina z částky 12 278 Kč); současně byl odvolací soud ve smyslu § 153 odst. 2 o. s. ř. vázán žalobou a nemohl tudíž žalobci od 1. 6. 2021 do budoucna přiznat celkem více, než požadoval, tj. 11 862 Kč měsíčně. Žalobci tedy přiznal doplatek za dobu od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 ve výši 64 020 Kč [12 měsíců x (10 779 Kč - 5 444 Kč)], za dobu od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020 ve výši 67 728 Kč [12 měsíců x (11 289 Kč - 5 645 Kč)] a za dobu od 1. 1. 2021 do 31. 5. 2021 ve výši 30 695 Kč [5 měsíců x (12 278 Kč - 6 139 Kč)]. Celkem představuje doplatek náhrady za ztrátu na výdělků za období od 7. 1. 2016 do 31. 5. 2021 352 179 Kč (3 730 Kč + 57 222 Kč + 63 468 Kč + 65 316 Kč + 64 020 Kč + 67 728 Kč + 30 695 Kč), resp. společně s doplatkem náhrady bolestného ve výši 280 750 Kč a doplatkem náhrady ztížení společenského uplatnění ve výši 3 100 000 Kč odvolací soud přisoudil žalobci na jistinu dalších 3 732 929 Kč a s účinností od 1. 6. 2021 do budoucna zavázal žalovanou platit žalobci kromě částky 5 444 Kč měsíčně přiznané prvním rozsudkem odvolacího soudu další částku 6 418

Kč měsíčně (celkem 11 862 Kč měsíčně), splatnou vždy ke každému 8. dni následujícího kalendářního měsíce.

36. Žalobci náleží rovněž další úroky z prodlení od 1. 11. 2016 z bolestného ve výši 187 500 Kč (jedna polovina z bolestného 375 000 Kč uplatněného v doplnění žaloby ze dne 24. 10. 2016), taktéž z náhrady za ztrátu společenského uplatnění ve výši uplatněné v doplnění žaloby ze dne 24. 10. 2016, tj. z částky 625 000 Kč (jedna polovina z částky 1 250 000 Kč) a z náhrady za ztrátu na výděлку ve výši 50 548 Kč (náhrada za ztrátu na výděлку za dobu od 7. 1. 2016 do 31. 10. 2016 - konkrétně 9 měsíců po 10 404 Kč a za část ledna 2016 ve výši 7 461 Kč, tj. celkem 101 097 Kč s odpočtem částky 50 549 Kč, ze které již byly úroky z prodlení pravomocně přiznány). Za dobu od 1. 11. 2016 tedy odvolací soud přiznal žalobci úroky z prodlení z částky 863 048 Kč a jejich výši zkapitalizoval za dobu od 1. 11. 2016 do 15. 6. 2021 na částku 321 077,70 Kč.
37. Odvolací soud přiznal žalobci také úroky z prodlení z rozšíření žaloby, které bylo žalované doručeno dne 30. 10. 2017. Podle úvahy odvolacího soudu přiměřená lhůta k plnění uplynula dne 2. 11. 2017 a od 3. 11. 2017 se žalovaná ocitla v prodlení. Žalobci tak přísluší dále úroky z prodlení od 3. 11. 2017 z bolestného ve výši 93 250 Kč (bolestné 280 750 Kč s odpočtem částky 187 500 Kč, ze které byly přiznány úroky z prodlení již od 1. 11. 2016) a z náhrady za ztížení společenského uplatnění ve výši 150 000 Kč (přiznaná náhrada za ztížení společenského uplatnění odpovídající základnímu počtu bodů 775 000 Kč s odpočtem částky 625 000 Kč, ze které byly přiznány úroky z prodlení již od 1. 11. 2016). Za dobu od 3. 11. 2017 tedy odvolací soud přiznal žalobci úroky z prodlení z částky 243 250 Kč a jejich výši zkapitalizoval za dobu od 3. 11. 2017 do 15. 6. 2021 na částku 70 815,74 Kč. Odvolací soud sečetl kapitalizované úroky z prodlení ke dni 15. 6. 2021 na celkovou částku 391 893,44 Kč (321 077,70 Kč + 70 815,74 Kč) a současně zavázal žalovanou k zaplacení úroků z prodlení od 16. 6. 2021 do zaplacení z částky 1 106 298 Kč (z bolestného ve výši 280 750 Kč, z náhrady za ztížení společenského uplatnění ve výši 775 000 Kč a z náhrady za ztrátu na výděлку ve výši 50 548 Kč).
38. Žalobce se žalobou (změněnou se souhlasem okresního soudu) domáhal po žalované zaplacení částky 8 418 258 Kč s příslušenstvím a placení částky 11 862 Kč měsíčně od 8. 10. 2016 do budoucna, resp. po zohlednění kapitalizace náhrady za ztrátu na výděлку za období do 31. 5. 2021 se žalobce domáhal zaplacení částky 9 075 852 Kč a placení částky 11 862 Kč měsíčně od 1. 6. 2021 do budoucna. Po odpočtu jistiny 2 333 706 Kč přiznané okresním soudem, jistiny 1 198 685 Kč přiznané prvním rozsudkem odvolacího soudu, jistiny přiznané tímto rozhodnutím 3 732 929 Kč a pravomocné „renty“ 5 444 Kč měsíčně od 1. 6. 2018 do 31. 5. 2021 (tj. 36 měsíců x 5 444 Kč = 195 984 Kč) je žaloba o zaplacení „zbývající“ jistiny 1 614 548 Kč nedůvodná.
39. S ohledem na výše uvedené odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v odstavcích III. a VII. výroku, pokud jím byla zamítnuta žaloba, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci dalších 5 116 429 Kč, úroky z prodlení ve výši 265 045,71 Kč, úroky z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 1 069 763 Kč za dobu od 15. 6. 2018 do zaplacení a dále platit žalobci částku 6 418 Kč měsíčně s účinností od 1. 6. 2018 do budoucna, podle § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. změnil tak, že žalované uložil povinnost zaplatit žalobci další částku 3 732 929 Kč spolu s úroky z prodlení ve výši 391 893,44 Kč a s úroky z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 1 106 298 Kč za dobu od 16. 6. 2021 do zaplacení, současně žalovanou zavázal platit žalobci kromě částky 5 444 Kč měsíčně přiznané rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 6. 2018, č. j. 16 Co 64/2018-222, další částku 6 418 Kč měsíčně s účinností od 1. 6. 2021 do budoucna, splatnou vždy ke každému 8. dni následujícího kalendářního měsíce. Naopak žalobu, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci dalších 1 614 548 Kč s příslušenstvím, zamítl jako nedůvodnou.

40. Rozhodnutí o náhradě nákladů řízení je odůvodněno ustanovením § 224 odst. 1 a 2 a § 243g odst. 1 věty druhé o. s. ř. za použití § 142 odst. 3 o. s. ř., neboť žalobce měl neúspěch jen v poměrně nepatrné části, resp. u náhrady za ztížení společenského uplatnění záviselo rozhodnutí o výši plnění na úvaze soudu.
41. V řízení před soudem prvního stupně a v předcházejícím („prvním“) odvolacím řízení žalobci žádné náklady řízení nevznikly (v této fázi řízení byl zastoupen ustanovenou zástupkyní z řad advokátů), proto odvolací soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně a předcházejícího odvolacího řízení.
42. Vzhledem k tomu, že ustanovená advokátka JUDr. Zdeňka Doležilková zastupovala žalobce, kterému bylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, odvolací soud podle § 149 odst. 2 o. s. ř. zavázal žalovanou zaplatit státu odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů ve výši 122 210 Kč, která byla vyplacena ustanovené zástupkyni žalobce na základě usnesení Okresního soudu v Ostravě ze dne 8. 7. 2020, č. j. 83 C 106/2016-341, které nabylo právní moci dne 29. 7. 2020.
43. Poté, co žalobce udělil dne 13. 8. 2018 plnou moc advokátce JUDr. Doležilkové, mu vznikly v odvolacím a dovolacím řízení náklady řízení ve výši 241 165 Kč, které představují odměnu za 6,5 úkonů právní služby (sepis dovolání ze dne 31. 8. 2018, sepis vyjádření ke znaleckému posudku ze dne 18. 3. 2020, sepis vyjádření ze dne 30. 4. 2020, účast u jednání před odvolacím soudem dne 5. 5. 2020, sepis dovolání ze dne 17. 7. 2020, účast u jednání před odvolacím soudem dne 9. 6. 2021 a 0,5 úkonu za účast u vyhlášení rozsudku dne 15. 6. 2021) po 30 340 Kč z punkta 5 501 509 Kč (jistina 5 116 429 Kč + plnění na dobu neurčitou 6 418 Kč měsíčně [tj. 60 měsíců x 6 418 Kč]) podle § 6 odst. 1, § 7, § 8 odst. 1 a 2 a § 11 odst. 1 písm. d) a k) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), 7 režijních paušálů po 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, tj. celkem 199 210 Kč. Tuto částku je třeba podle § 137 odst. 3 o. s. ř. navýšit o náhradu za 21% DPH ve výši 41 855 Kč, neboť zástupkyně žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty. Odvolací soud nepřiznal žalobci odměnu za převzetí a přípravu zastupování, neboť stejná advokátka žalobce zastupovala jako ustanovená zástupkyně, přičemž za tento úkon právní služby již byla JUDr. Doležilkové odměna přiznána výše citovaným usnesením Okresního soudu v Ostravě ze dne 8. 7. 2020 č. j. 83 C 106/2016-341.
44. Odvolací soud podle § 224 odst. 1 a 2 za použití § 148 odst. 1 o. s. ř. zavázal žalovanou zaplatit státu náklady řízení před soudy obou stupňů spočívajících ve znalečném ve výši 21 300 Kč (MUDr. Jan Kristek 8 050 Kč a Vladimír Burda 13 250 Kč).
45. Podle § 2 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, odvolací soud rozhodl o přenesení poplatkové povinnosti na žalovanou, kterou zavázal zaplatit státu na soudním poplatku za řízení před soudy všech stupňů částku 226 344 Kč. Za řízení před soudem prvního stupně činí soudní poplatek 103 201 Kč. Jelikož v případě náhrady za bolest a náhrady za ztížení společenského uplatnění se jedná o náhradu nemajetkové újmy v penězích, použil odvolací soud sazbu 1 % podle položky 3 Sazebníku, což při základu poplatku 6 761 500 Kč (bolestné 561 500 Kč + ztížení společenského uplatnění 6 200 000 Kč) představuje soudní poplatek ve výši 67 615 Kč. V případě náhrady za ztrátu na výdělku použil odvolací soud sazbu 5 % podle položky 1 písm. b) Sazebníku, což při základu poplatku 711 720 Kč (pětinásobek ceny ročního plnění do budoucna, tj. 60 měsíců po 11 862 Kč) představuje soudní poplatek 35 586 Kč. Za odvolací řízení činí soudní poplatek 70 081 Kč, a to při sazbě 1 % z částky 4 507 215 Kč (bolestné 374 333 Kč + ztížení společenského uplatnění 4 132 882 Kč) 45 073 Kč a při sazbě 5 % z částky 500 160 Kč (pětinásobek ročního plnění do budoucna, tj. 60 měsíců po 8 336 Kč) 25 008 Kč. Za dovolací řízení činí soudní poplatek 53 062 Kč, a to při sazbě 1 % z částky 3 380 750 Kč (bolestné 280 750 Kč + ztížení společenského uplatnění 3 100 000 Kč) 45 073 Kč a při sazbě 5 %

z částky 385 080 Kč (pětinásobek ročního plnění do budoucna, tj. 60 měsíců po 6 418 Kč) 19 254 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **je možno podat dovolání**, jestliže rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak, a to ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Okresního soudu v Ostravě.

Nesplní-li povinný, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může se oprávněný domáhat nařízení výkonu rozhodnutí.

Ostrava 15. června 2021

Mgr. Tomáš Zubek, v.r.
předseda senátu